

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI

FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER

ÎN ȚARA TA!

(Stegarul Constantin Putici)

EDIȚIA a VII – a

29 noiembrie 2016

ORA 10

CONCURS REGIONAL

CAER / POZIȚIA 687/pag24

Domeniul educație civică, voluntariat, proiecte caritabile

MOTTO:

"Scopul istoriei este de a ne face să înțelegem starea de față a fiecărui popor în parte și a omenirii în genere și direcția pe care vor apuca popoarele și omenirea în viitor"
(A.D.Xenopol)

TRĂIASCĂ

ROMÂNIA
MARE!

"Veniți, români! Porniți-vă spre munte!
V-arată drumul morții din morminte.
Să nu uitați a veacurilor carte,
Veniți, veniți!... Căci adevăr zic vouă:
Ori vă mutați hotarul mai departe,
Ori veți muri cu trupul frânt în două"

Octavian Goga,
"Latinitatea strigă din tranșee", 1916

Adunarea Națională de la Alba Iulia
(1 decembrie 1918)

Aprobat,
Inspector Școlar General ,
Prof. Sorin Ion

Avizat,
Inspector Activități Educative,
Prof. Elena Mosor

**INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE CÂRLOVA” TÂRGOVIȘTE**

PREZENTAREA PROIECTULUI

Organizatori:

- **prof. Ion Sorin**
- **prof. Istrate Gabriela**
- **prof. Mosor Elena**
- **prof. Ghiță Tatiana**
- **prof. Curculescu Marian**
- **prof. Costache Tatiana**
- **prof. Ionescu Ecaterina**
-

Parteneri

- 1. Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița**
- 2. Consiliul Județean Dâmbovița**
- 4. Palatul Copiilor Târgoviște**
- 5. Primăria Târgoviște**
- 6. Centrul Europe Direct, Târgoviște**
- 7. Batalionul 114 Tancuri "Petru Cercel "**

ARGUMENT

„Importanță în istorie au două lucruri: s-o înțelegi ca dezvoltare și să înțelegi, să judeci sau să condamni sufletește pe aceia care au jucat un rol în istorie; să-i tratezi ca oameni vii pe care i-ai întâlnit înaintea ta, ai avut a face cu ei, i-ai lăudat, i-ai osândit; să-i auzi vorbind și să-i vezi mergând.”

(N. Iorga)

Consolidarea unei identități proprii, individuale și colective se realizează prin cunoașterea patrimoniului istoric comun exprimat pe dimensiuni regionale, naționale, europene și mondiale.

Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, este necesară dezvoltarea competențelor de cercetare, analiză și exprimare eficientă, orală și în scris.

Concursul își propune promovarea valorilor culturale, secțiunile adresate elevilor urmărind valorificarea potențialului intelectual și creativ al acestora.

De asemenea, acțiunea reprezintă o oportunitate în realizarea unui schimb de experiență între elevii și cadrele didactice din județ și din țară, pornind de la premisa că eficiența actului educativ constă în împletirea tendințelor tradiționale cu cele moderne și prelucrarea informației într-o manieră care să se plieze pe cerințele societății moderne.

SCOP: sensibilizarea elevilor și a comunității în vederea cunoașterii identității naționale și dezvoltării sentimentului patriotic.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- conștientizarea semnificației zilei de 1 Decembrie în istoria românilor;
- dezvoltarea capacității de a înțelege și de a transmite intenții, gânduri, semnificații prin mijloace de limbaj scris ;
- încurajarea și stimularea interesului elevilor pentru lumea miraculoasă a istoriei;
- dezvoltarea sensibilității elevilor față de valorile morale și cultivarea sentimentului de a fi român;
- antrenarea cadrelor didactice în organizarea activităților extracurriculare desfășurate cu participarea elevilor;

GRUPUL ȚINTĂ: elevi din învățământul preuniversitar

DURATA PROIECTULUI: august 2016- martie 2017 (Eliberarea diplomelor pentru participările indirecte)

LOCUL DE DESFĂȘURARE : Școala Gimnazială „Vasile Cârlova „,Târgoviște

DATA : 28 noiembrie 2016

Concursul este deschis tuturor elevilor elevilor, dar și cadrelor didactice din învățământul preuniversitar !

REZUMATUL PROIECTULUI:

Concursul regional “**Sus, române, ridică-ți fruntea, căci azi ești liber în țara ta!**” se va desfășura astfel:

1. Secțiunea I – elevi ciclul primar (clasa pregătitoare – clasa a VI-a) .

„**Suflet de român**” – lucrări artistice realizate în diferite tehnici : acuarelă, tempera, lucru cu ceară, colaj, modelaj etc;

ANEXA 1

2. Secțiunea II – elevi ciclul gimnazial , liceal; **ANEXA 1**

„**Sunt mândru că sunt român!**” - creații literare (compuneri/poezii) având ca temă aspecte legate de țara noastră: tradiții, obiceiuri populare românești, evenimente istorice etc.;

3. 🌸 Secțiunea III – elevi ciclul gimnazial (echipaje formate din 4 elevi) : PARTICIPARE DIRECTĂ - Ora 10.00
ANEXA 1

„**Sunt român!**” – concurs tematic (verificarea cunoștințelor de istorie);

PREȘEDINTELE JURIULUI : INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL ADJUNCT PROF. DR. GABRIELA ISTRATE

4. 🌸 Secțiunea IV – elevi ciclul gimnazial , liceal (echipaj 2 elevi);

„**Istorie și culoare**”- concurs de postere pe o temă dată (**Trăiască România Mare !**) ; **PARTICIPARE DIRECTĂ** **ANEXA 1**

5. 🌸 Secțiunea V – cadre didactice – ciclul primar/ gimnazial /liceal :

Simpozion – Formarea sentimentului patriotic la elevi – prioritate /necesitate în învățământului românesc. PARTICIPARE DIRECTĂ / INDIRECTĂ

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

1. Lansarea proiectului

Data: octombrie 2016

Locul desfășurării: online

2. Înscrierea participanților :

Perioada de înscriere: 1 – 24 noiembrie 2016

Modul de desfășurare: fișele de înscriere vor fi trimise online pe adresa:

neacsu.florentina@yahoo.com

Lucrările pentru secțiunile I și II pot fi trimise în perioada 1 noiembrie - 25 noiembrie 2016 , prin poștă la adresa: Școala „Vasile Cârlova „, Târgoviște, Calea Domnească, Nr.184, Dâmbovița cod poștal 130008.

Echipajele participante la secțiunea a III vor fi formate din doi / **patru** elevi de aceeași vârstă sau vârste diferite din clasele V-VIII, iar echipajele participante la secțiunea a IV vor fi formate din **doi** elevi de aceeași vârstă sau vârste diferite din clasele V –XII.

Locul desfășurării : Școala Gimnazială „Vasile Cârlova”, Târgoviște

2. Persoane de contact :

prof. NEACȘU FLORENTINA Tel : 0766538688

prof. COSTACHE TATIANA Tel: 0784259717

3. Evaluarea creațiilor literare și a lucrărilor artistice de către juriul de specialitate și premiarea acestora:

Data: 27 noiembrie 2016

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

4. Amenajarea expoziției cu lucrările artistice

Data : 27 noiembrie 2016

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

5. Desfășurarea concursului , evaluarea și premierea echipajelor

Data: 28 noiembrie 2016

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

Inițiator proiect:

Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

Aprobat,

Inspector Școlar General ,

Prof. Sorin Ion

Avizat,

Inspector Activități Educative,

Prof. Elena Mosor

REGULAMENT DE ÎNSCRIERE ȘI DE PARTICIPARE

Fiecare elev se poate înscrie la una sau mai multe secțiuni. Pentru Secțiunea III se poate înscrie în concurs din aceeași școală **un singur echipaj (patru elevi)** pentru concursul tematic, iar la Secțiunea IV **un singur echipaj (doi elevi)** pentru concursul de postere.

Pentru Secțiunile I și II se poate trimite **o singură** lucrare pe nivel de studiu (1 lucrare – clasa pregătitoare , 1 lucrare – clasa I , 1 lucrare – clasa a II-a , 1 lucrare – clasa a III-a, 1 lucrare – clasa a IV-a, 1 lucrare – clasa a V-a, 1 lucrare – clasa a VI-a, 1 lucrare – clasa a VII-a, 1 lucrare – clasa a VIII-a, 1 lucrare – clasa a IX-a, 1 lucrare – clasa a X-a, 1 lucrare – clasa a XI-a, 1 lucrare – clasa a XII-a.

Acolo unde sunt mai multe echipe sau lucrări pregătite pentru concurs, selecția se va face la nivelul unității participante.

Lucrările trimise peste numărul menționat **NU intră în concurs!**

REALIZAREA / REDACTAREA LUCRĂRILOR:

Secțiunea I :

- lucrări artistice realizate în diferite tehnici : acuarelă, tempera, lucru cu ceară, colaj, modelaj etc; pornind de la tematica stabilită;

Fiecare lucrare va avea afișat vizibil o etichetă cu următorul conținut: numele și prenumele elevului/lor, clasa, școala, localitatea, profesorul îndrumător.

Secțiunea II :

– creațiile literare (poezii, compuneri)) având ca temă aspecte legate de țara noastră: tradiții, obiceiuri populare românești, evenimente istorice etc.;

Textele vor fi redactate pe format A4, la un rând, cu margini de 20 mm (text aliniat „justifid”), obligatoriu cu diacritice, font: „Times New Roman” de 12. Titlurile vor fi scrise cu majuscule, bold, centrat.

La finalul lucrării în colțul din dreapta jos se vor menționa: numele și prenumele autorului, clasa, școala, localitatea, profesorul îndrumător.

Secțiunea III:

. „**Sunt român!**”- concurs tematic (verificarea cunoștințelor de istorie);

Bibliografie:

-manual Editura Sigma , clasa a VIII-a ;

-caiet , Editura ART , clasa a VIII-a;

caiet , Editura Cd Press , clasa a VIII-a ;

(Toate paginile din bibliografie sun atasate la document).

Secțiunea IV :

. „**Istorie și culoare**”- concurs de postere pe tema dată (**Trăiască România Mare !**);

Posterele pot fi realizate de o echipă formată din doi elevi. Pagina (carton A3) este curată, îngrijită. Spațiul este judicios folosit. Se păstrează proporțiile între spațiul alb și culoare. Prezentarea este esențializată și atractivă. Imaginile sunt adecvate tematicii propuse.

Textul este echilibrat în raport cu imaginile/desenale. Titlul și subtitlul sunt expresive și originale.

Pe verso, vor conține o etichetă în care vor fi precizate: numele și prenumele elevului, școala, clasa, localitatea, județul, numele și prenumele cadrului didactic îndrumător.

Pentru postere timpul de lucru este de 60 de minute, fiecare echipaj își vor asigura materialele necesare realizării posterului.

Secțiunea V :

Simpozion – Formarea sentimentului patriotic la elevi – prioritate /necesitate în învățământului românesc.

Comunicările vor fi însoțite de materiale didactice (proiecte didactice, fișe de lucru, exemple de bune practici, etc.)

Textele vor fi redactate pe format A4, la un rând, cu margini de 20 mm (text aliniat „justifid”), obligatoriu cu diacritice, font: „Times New Roman” de 12. Titlurile vor fi scrise cu majuscule, bold, centrat.

MOD DE CERTIFICARE:

Fiecare cadru didactic coordonator va primi la finalul concursului adeverință și acord de parteneriat la adresa menționată pe fișa de înscriere.

Toți participanții vor primi diplome de participare, cu numele membrilor echipajului și al profesorului coordonator.

Se vor acorda premiile I, II, III, mențiuni (**25 %** din numărul participanților).

**Director,
prof.Tatiana Costache**

**Coordonator,
prof. Ecaterina Ionescu**

NOTĂ:

DACĂ SUNT SITUAȚII ÎN CARE COLEGII DIN ȚARĂ AU PARTICIPAT LA CONCURSUL REGIONAL „SUS , ROMÂNE , RIDICĂ-ȚI FRUNTEA , CĂCI AZI EȘTI LIBER ÎN ȚARA TA” (EDIȚIILE ANTERIOARE) ȘI NU AU PRIMIT DIPLOMELE DE PARTICIPARE ȘI PARTENERIATELE EDUCAȚIONALE , VĂ ROG SĂ ANUNȚAȚI PE ADRESA DE MAIL ionescutr@yaho.com , PENTRU A LĂMURI ȘI REMEDIA SITUAȚIILE APĂRUTE .

**Mulțumesc ,
Ecaterina Ionescu**

Anexa 1

Fișă de înscriere elevi

Concurs Regional

**“SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER
ÎN ȚARA TA!”**

Ediția a VII-a-2016

Unitatea școlară:

.....

Adresa unității școlare (localitate, stradă, nr., județ, cod poștal, adresa mail, nr
telefon)

.....

.....

Nume și prenume elev:

1

2.....

3.....

4.....

Clasa.....

Titlul lucrării

.....

Secțiunea la care participă.....

Cadrul didactic îndrumător: (nume ,telefon ,mail).....

.....

.....

Fișa de înscriere incompletă nu va intra spre jurizare !

Anexa 2

Fișă de înscriere cadre didactice

Concurs Regional

**“SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER
ÎN ȚARA TA!”**

Ediția a VII-a-2016

Unitatea școlară:

.....

Adresa unității școlare (localitate, stradă, nr., județ, cod poștal, adresa mail, nr
telefon)

.....

.....

Titlul lucrării

.....

Secțiunea la care participă.....

Cadrul didactic: (nume ,telefon ,mail).....

.....

.....

Fișa de înscriere incompletă nu va intra spre jurizare !

Școala Gimnazială „Vasile Cârlova”
Târgoviște, jud Dâmbovita
Calea Domneasca Nr.184
TELEFON 0245640238
Mail : vcarlova@yahoo.com
Nr din

Școala
Localitateajud.....
Str.Nr.....
TELEFON
Mail.....
Nr.....din.....

ACORD DE PARTENERIAT

Încheiat aziîntre Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște, reprezentată de prof. **Costache Tatiana** în calitate de **director** și organizator, și prof. Ecaterina Ionescu- în calitate de coordonator și Școala....., reprezentată de prof....., în calitate de **director** și.....în calitate de **parteneri**, în cadrul Concursului Regional “**SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER ÎN ȚARA TA!**”, Ediția a VII-a-2016

Obiectul acordului:

Obiectul prezentului acord de parteneriat îl reprezintă colaborarea dintre părți în vederea desfășurării Concursului interjudețean “**SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER ÎN ȚARA TA!**, Ediția a VII-a, 8 decembrie 2016 Târgoviște.

Grup țintă: Elevi din învățământul preuniversitar.

Obligațiile părților:

Școala coordonatoare se obligă:

- Să informeze din timp instituțiile partenere cu privire la desfășurarea concursului;
- Să respecte termenul de desfășurare al concursului;
- Să întrunească echipa de moderatori și comisia de evaluare a lucrărilor;
- Să distribuie adeverințele și diplomele participanților înscriși la concurs.

Școala participantă se obligă :

- Să mediatizeze concursul în instituția în care își desfășoară activitatea;
- Să îndrume elevii în realizarea lucrărilor;
- Să respecte regulamentul de desfășurare al concursului.

Partenerii se obligă să colaboreze pe toată durata concursului pentru ca acesta să se deruleze conform scopului stabilit.

Prezentul acord se încheie în 2 (două) exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Acordul de parteneriat incomplet nu va fi luat în considerare !

Școala Gimnazială "Vasile Cârlova"

Târgoviște

Director,

Prof. Costache Tatiana

Școala

Localitatea.

Director,

prof.....

9.7. Formarea statului național unitar

REPERE CRONOLOGICE

- 1918, 27 martie/9 aprilie – Unirea Basarabiei cu România.
- 1918, 15/28 noiembrie – Congresul General al Bucovinei proclamă unirea cu România.
- 1918, 18 noiembrie/1 decembrie – Marea Adunare Națională de la Alba Iulia; unirea Transilvaniei cu România.

VOCABULAR

- **Autodeterminare** = dreptul popoarelor de a-și decide singure soarta.

Studiu de caz. Rezoluția de la Alba Iulia

- ✓ Acest document cuprindea atât exprimarea voinței de unire, cât și un program politic privind modernizarea și democratizarea statului român unitar. Printre prevederi se numărau:
- ▲ libertatea și egalitatea tuturor naționalităților din statul român;
 - ▲ votul universal, egal și direct pentru toți cetățenii;
 - ▲ libertatea religioasă, a presei, a întrunirilor, a cuvântului;
 - ▲ reforma agrară radicală.

Informații suplimentare

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pentru activitate individuală

Citește textele de mai jos, apoi răspunde cerințelor.

A. Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și de Neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu Mama sa, România.

(Declarația de unire a Basarabiei cu România, Chișinău, 27 martie/9 aprilie 1918)

B. Considerând că, prin viclenie, Bucovina a fost smulsă din trupul Moldovei și cu de-a sila alipită coroanei Habsburgilor, (...) noi, Congresul General al Bucovinei, întrupând suprema putere a țării și fiind singuri cu puterea legiuitoare, în numele suveranității naționale hotărâm: Unirea necondiționată și pe vecie a Bucovinei, în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu Regatul României.

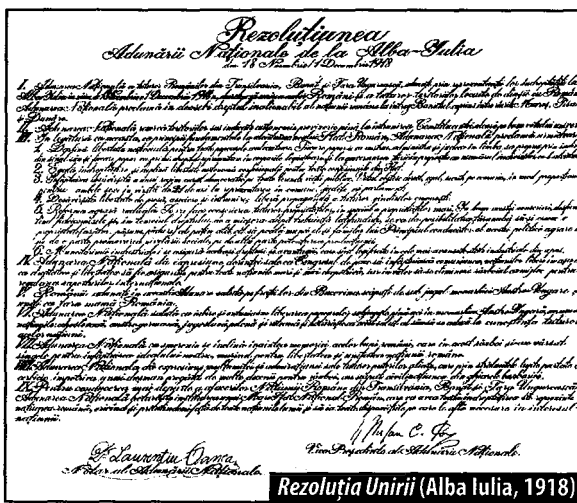
(Moțiunea de unire a Bucovinei cu România Cernăuți, 15/28 noiembrie 1918)

C. Adunarea națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 1 Decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânzii cu România.

(Rezoluția Marii Adunări Naționale de la Alba-Iulia, 18 noiembrie/1 decembrie 1918)

Participanți la Marea Adunare de la Alba Iulia (1918)

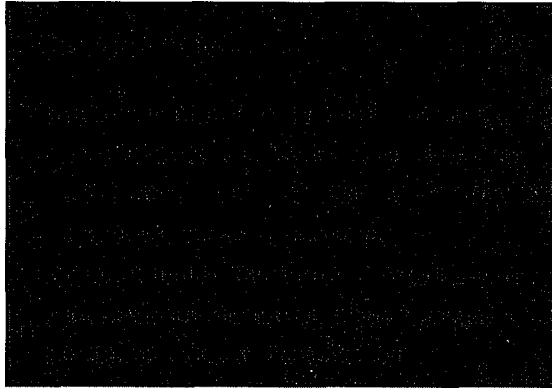
Rezoluția Unirii (Alba Iulia, 1918)

1. Pe baza documentelor A și B, stabilește o asemănare și o deosebire în privința situației Basarabiei și a Bucovinei până în anul 1918.
2. Enumeră trei factori care au favorizat desăvârșirea statului național român în 1918.
3. Imaginează-ți că ești jurnalist occidental (francez, britanic, german etc.) și că participi la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Realizează un scurt reportaj prin care să descrii atmosfera adunării, oamenii prezenți, ideile exprimate de aceștia.

Fișă pentru activitate de grup

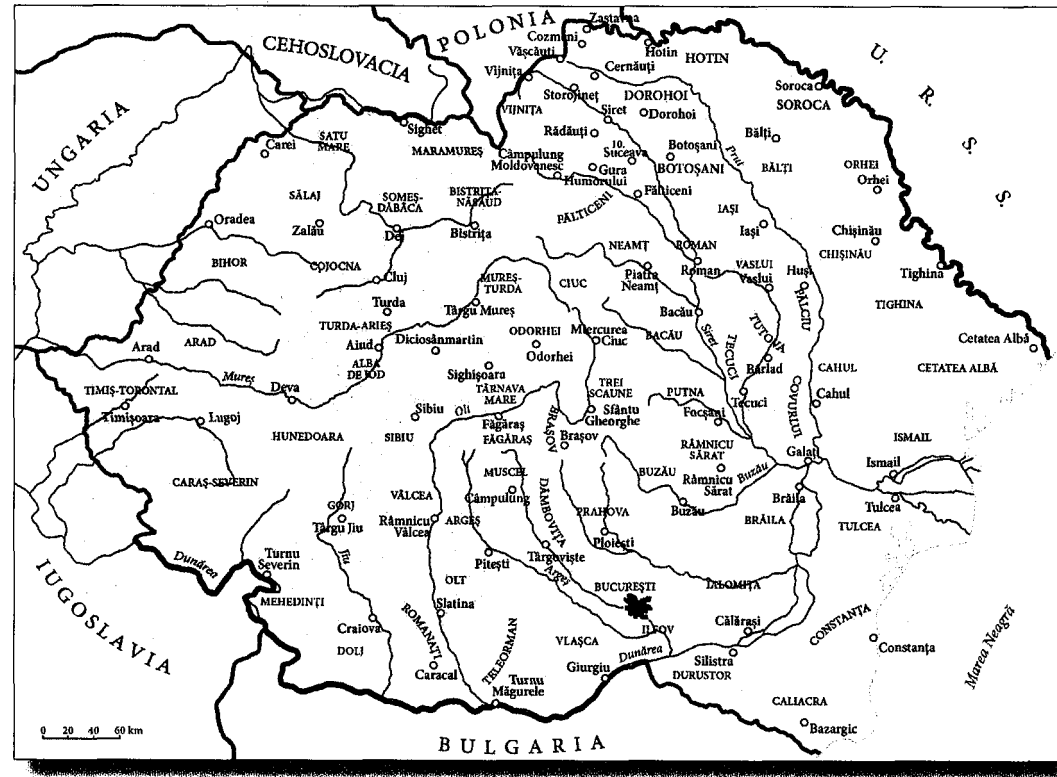
Organizați pe grupe de câte 4-5 elevi, realizați, utilizând și cunoștințele de geografie, o hartă a României după Marea Unire, pe care să înscrieți: numele provinciilor, capitala țării, localitățile în care s-au desfășurat adunările Marii Uniri. Ilustrați harta cu imagini din provinciile unite cu România în anul 1918. La finalul activității, organizați în cadrul clasei o expoziție cu materialele realizate.

9.7. Formarea statului național unitar. Rezoluția de la Alba Iulia

Idei-cheie

- Marea Unire din anul 1918 a fost rezultatul luptei naționale a românilor din provinciile aflate sub stăpânire străină și al sprijinului constant al regatului României.
- Unirea s-a înfăptuit într-un context internațional favorabil, marcat de prăbușirea marilor imperii și afirmarea principiilor autodeterminării și naționalităților.
- Prima provincie care s-a unit cu România a fost Basarabia. I-a urmat Bucovina și, în final, Transilvania.
- Unirea înfăptuită a fost recunoscută în plan internațional prin tratatele de pace încheiate la Paris-Versailles între anii 1919 și 1920.

România Mare

27 martie 1918

15 noiembrie 1918

18 noiembrie/1 decembrie 1918

1922

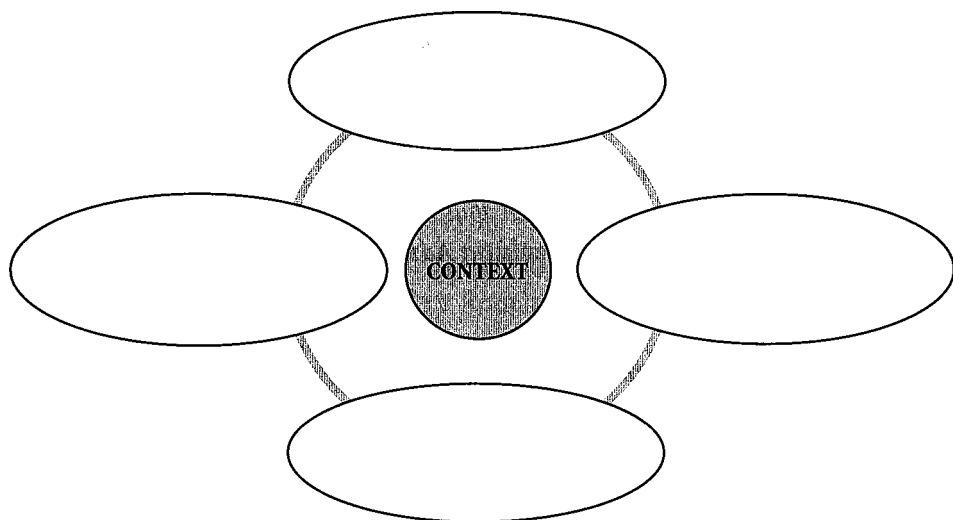
Unirea
Basarabiei

Unirea
Bucovinei

Unirea
Transilvaniei

Încoronarea de la
Alba Iulia ca monarhi
ai României Mari

I. Completați schema următoare cu elemente ale contextului internațional favorabil Mării Uniri din anul 1918.

II. Realizați un text de circa 10 rânduri în care să arătați necesitatea Unirii din 1918 și istoricul acestei idei.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Pe baza informațiilor oferite de lecție și a celor de la rubrica *Idei-cheie*, realizați tabloul general al unirii Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei.

Provincii	Etape, fapte istorice ale unirii cu România
BASARABIA	
BUCOVINA	
TRANSILVANIA	

IV. Citiți cu atenție textele următoare. Ele sunt fragmente ale declarațiilor de unire cu România ale Basarabiei și Bucovinei. Pornind de la acestea, stabiliți asemănări/deosebiri privind tradiția istorică și procesul de unire a acestor provincii și completați diagrama Venn.

„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă acum o sută și mai bine de ani din trupul vechei Moldove, în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România.“

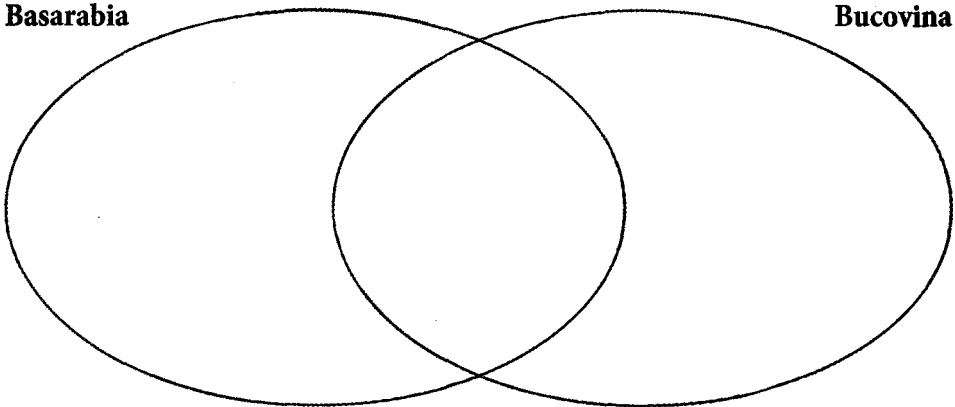
(Declarația de Unire a Basarabiei cu România, la 27 martie/9 aprilie 1918)

„Congresul general al Bucovinei, întrupând suprema putere a țării și fiind investit singur cu puterile legiuitoare, în numele Suveranității naționale, hotărâm: Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu regatul României.“

(Declarația de Unire a Bucovinei cu România, la 15/28 noiembrie 1918)

Basarabia

Bucovina

V. Citiți textul următor, apoi răspundeți cerințelor.

„I. ADUNAREA NAȚIONALĂ a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia, în 1 DECEMBRIE 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. [...]

III. În legătură cu aceasta, ca principii fundamentale la alcătuirea noului stat român Adunarea Națională proclamă următoarele:

1. Deplina libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare.[...]
2. Egala îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat.

3. Înfrățirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate terenurile vieții publice. *Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani, la reprezentarea în comune, județe ori parlament.*

4. *Desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire, libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.*

5. *Reforma agrară radicală. [...]*

6. *Muncitorimii industriale i se asigură aceleași drepturi și avantaje care sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din apus.*

**(Rezoluția Adunării Naționale de la Alba Iulia,
18 noiembrie/1 decembrie 1918)**

1. Precizați numărul reprezentanților românilor întruniți la Alba Iulia, care au decretat unirea Transilvaniei.

.....

2. Menționați hotărârile luate la Alba Iulia în legătură cu:

- regimul politic

.....

- problema țărănească

.....

- drepturile și libertățile cetățenești

.....

- sistemul electoral

.....

- situația muncitorimii

.....

- aspecte confesionale

.....

.....

ISTORIA ALTFEL

TEZAUUL... PIERDUT

Pe fondul dezastrului militar din anul 1916, tezaurul național al României a fost trimis spre păstrare la Moscova. Acesta reprezenta patrimoniul istoric, artistic, financiar al României: stocul de aur al Băncii Naționale a României, bijuteriile Reginei Maria (evaluate în 1916 la 7.000.000 lei aur), piese arheologice rare, tablouri valoroase, colecții de documente și manuscrise valoroase, cărți rare ale Arhivelor Naționale și ale Academiei Române, obiecte de artă religioasă ale bisericilor și mănăstirilor din toată țara, colecții particulare de monede, bijuterii și multe altele.

Procedura a fost una strictă, între autoritățile române și cele imperiale ruse semnându-se protocoale prin care guvernul imperial rus se angaja să asigure securitatea transportului de la Iași la Moscova, să asigure securitatea tezaurului pe timpul depozitării și, nu în ultimul rând, să înapoieze României după război tezaurul intact.

Tezaurul a fost transportat în 2 etape: decembrie 1916 – februarie 1917 și iulie – august 1917 cu trenul, primul transport cuprinzând 1740 de lăzi, iar cel de-al doilea 188 de lăzi aparținând BNR și 1635 de lăzi ale Casei de Economii și Consemnațiuni.

Dar tezaurul nu a mai ajuns întreg în România. În ianuarie 1918, în condițiile unirii Basarabiei cu România, noul guvern sovietic a rupt unilateral relațiile diplomatice cu statul român și, deși se angaja să conserve tezaurul românesc și să-l remită „în mâinile poporului român“, acest lucru nu s-a întâmplat. În 1935, după reluarea relațiilor diplomatice dintre România și URSS, marea putere din răsărit a restituit României unele bunuri din cel de-al doilea transport (1443 de lăzi!), cuprinzând documente ale Arhivelor Naționale, ale Academiei Române, acte private de proprietate, precum și o serie de documente fără importanță. Lipseau lingourile și monedele de aur, peste 93 de tone de aur.

În 1956, România a mai primit de la URSS: 1350 de tablouri ale unor pictori români, 156 de icoane din secolele XVI-XVII, tezaurul arheologic „Cloșca cu pui“ etc., în total, potrivit evaluărilor sovieticilor: 33 kg aur (din cele 93 de tone), 690 kg argint, 22,12 karate briliante, 30,30 karate rubine, 184,55 karate smaralde.

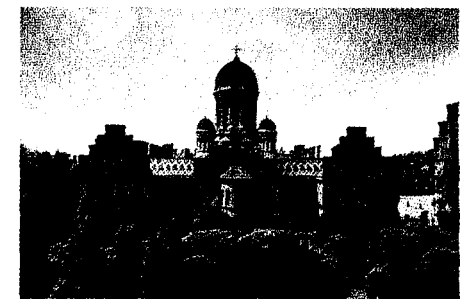
MOȘTENIRE CULTURALĂ

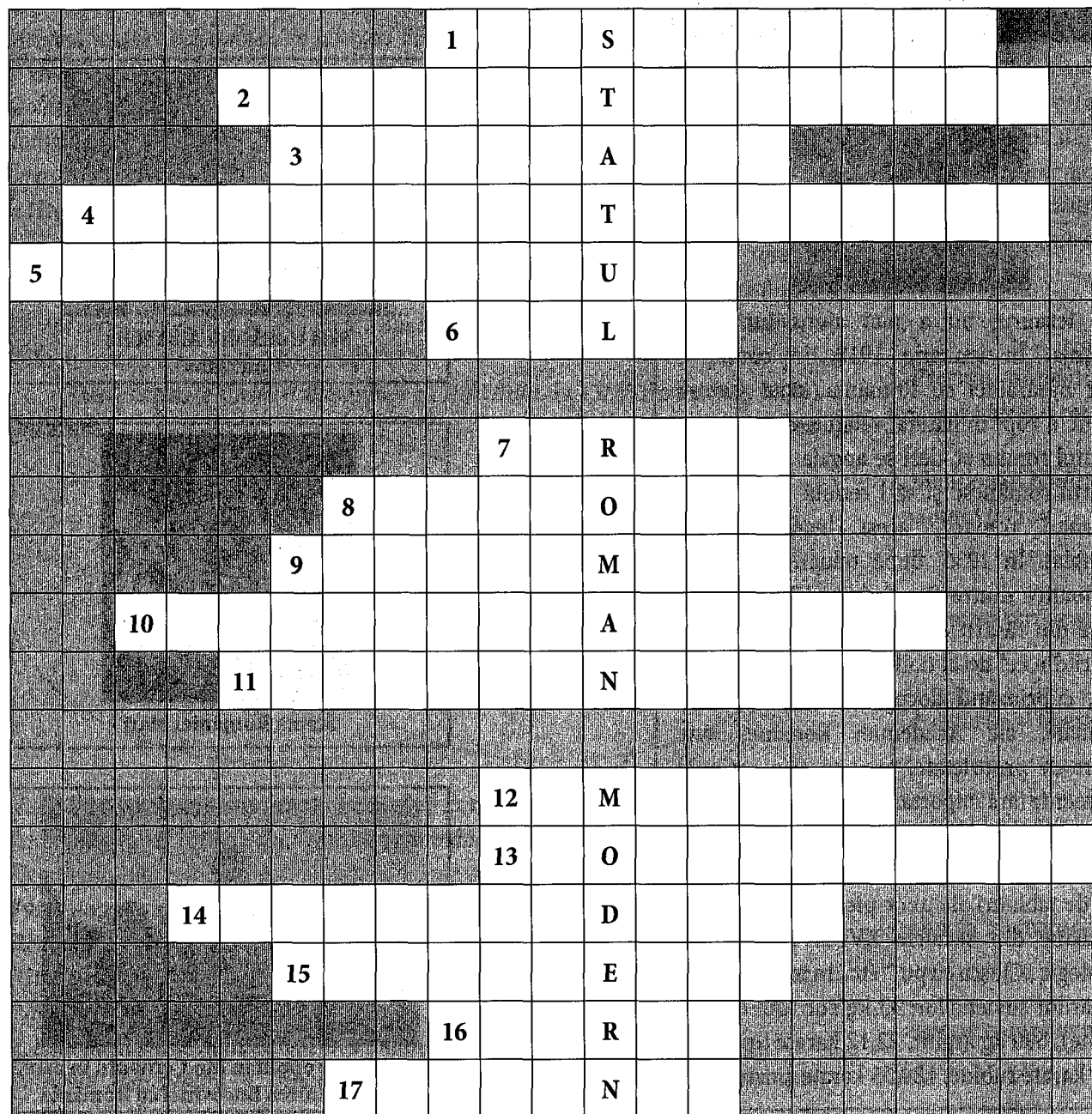
Sala Unirii din Alba Iulia
(jud. Alba)

Stema României Mari

Palatul metropolitan din Cernăuți, în care s-a votat unirea Bucovinei cu România

Completați aritmogriful alăturat.

1. Generația de la 1848.
2. Libertate de a-ți decide soarta.
3. S-a unit cu România.
4. Ioana D'Arc a românilor (2 cuv.).
5. Domnul Unirii (2 cuv.).
6. Loc al revoluției de la 1848.
7. Dezechilibru!
8. Teritoriu dintre Dunăre și Marea Neagră.
9. *Fabrica de legi* a unei țări!
10. Fruntaș revoluționar (2 cuv.).
11. Suveranitate.
12. Atac celebru – subiect al unui tablou al lui Nicolae Grigorescu.
13. Lege fundamentală.
14. Mișcare națională din Transilvania.
15. Victorie românească din vara anului 1917.
16. Întâiul rege al României.
17. Alianță politico-militară.

AUTOEVALUARE

I. Construiți enunțuri cu fiecare dintre următorii termeni, referindu-vă la revoluția de la 1848: *burghezo-democratic, program, Islaz, național, regim republican.*

1.
2.
3.
4.
5.

II. Selectați din lista următoare noțiunile referitoare la obținerea independenței de stat a României: *Mihail Kogălniceanu, Oituz, Plevna, Berlin, Viena, Dobrogea, constituția din 1866, Eteria, Ferdinand I, redută, putere protectoare, puteri garante, Imperiul Otoman, 1878, Sinan Pașa.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Enumerați în spațiile de mai jos:

- 3 prevederi cuprinse în Tratatul de la Berlin (1878)

.....

.....

- 3 fapte istorice ale participării României la Primul Război Mondial

.....

.....

- 3 teritorii românești unite cu România în anul 1918 (cu precizarea datelor)

.....

.....

- 3 caracteristici ale Constituției din 1866

.....

.....

- 3 reprezentanți ai vieții politice românești din perioada 1866 – 1918

.....

.....

IV. Încercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Ziua Națională a României este legată de:

a) unirea din 1859; b) obținerea independenței, 1878; c) unirea din 1918.

2. România a participat la Primul Război Mondial alături de:

a) Antanta; b) Puterile Centrale; c) Axă.

3. România a devenit regat în anul:

a) 1866; b) 1878; c) 1881.

4. Prin Tratatul de la Berlin din 1878, teritoriul care a revenit la România a fost:

a) sudul Basarabiei; b) Dobrogea; c) Banatul.

5. Apogeul politicii de denaționalizare l-a reprezentat în Transilvania:

a) regimul otoman; b) regimul habsburgic; c) regimul dualist.

V. Realizați un text de 10 rânduri în care să demonstrați sau să negați justetea afirmației „Unirea – națiunea a făcut-o“.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Unirea din 1918

Anul 1918 a adus României cea mai mare împlinire din întreaga sa istorie modernă: **unitatea politică a tuturor românilor**. Afirmarea principiului **autodeterminării națiunilor**, în conjunctura internațională determinată de victoriile Antantei, a favorizat realizarea unirii provinciilor românești cu Vechiul Regat.

Unirea Basarabiei

Parte a Rusiei cuprinsă acum de revoluția bolșevică, Basarabia a pus în aplicare declarația lui **Lenin** privind dreptul la autodeterminare al popoarelor din fostul Imperiu Rus. În octombrie 1917, Congresul ostașilor moldoveni a proclamat autonomia provinciei și a decis convocarea unei adunări reprezentative, **Sfatul Țării**, care trebuia să se pronunțe asupra viitorului politic al provinciei. În decembrie, Sfatul Țării, condus de **Ion Inculeț**, a proclamat **Republica Democratică Moldovenească**, autonomă în cadrul Rusiei, care s-a proclamat independentă la 24 ianuarie/6 februarie 1918.

Agitațiile provocate de bolșevici puneau în pericol existența noului stat și depozitele pe care armata română le deținea în regiune. Conducătorii Sfatului Țării au făcut atunci apel la trupele române, care au intrat în Basarabia pentru a asigura ordinea. La 27 martie/9 aprilie Sfatul Țării a decis **unirea** Basarabiei cu România.

Unirea Bucovinei

În această provincie mișcarea unionistă românească se confrunța cu tendințele de anexiune ucrainene pe care administrația austriacă nu mai era în stare să le contracareze. În octombrie 1917 s-a înființat **Consiliul Național Român**, condus de **Iancu Flondor**, care a cerut autodeterminarea națiunii române.

Guvernul român a sprijinit populația românească amenințată de naționaliștii ucraineni, trimitând aici o divizie românească. La 15/28 noiembrie 1918 s-a întrunit la Cernăuți **Congresul General al Bucovinei**, format din reprezentanții românilor, polonezilor, germanilor și ucrainenilor. Aceștia au decis, în unanimitate, **unirea necondiționată** a Bucovinei cu Regatul României.

Situația românilor din Transilvania

În toamna lui 1918 înfrângerea Austro-Ungariei, devenise evidentă. În încercarea de a salva Imperiul, **Împăratul Carol I** a lansat apelul *Către popoarele mele credincioase* prin care propunea federalizarea statului

Partidul Național Român, care-și reluase activitatea în 1917, a răspuns prin **declarația de independență de la Oradea**, prezentată parlamentului de la Budapesta de deputatul **Alexandru Vaida-Voevod**. A urmat constituirea **Consiliului Național Român Central**, format din șase membri ai PNR și șase ai Partidului Social-Democrat. Consiliul a preluat administrația teritoriilor românești, puterea locală fiind exercitată de **consiliile naționale române**. Ordinea publică era asigurată de **gărzile românești**.

Prin manifestul *Către popoarele lumii*, Consiliul anunța opiniei publice internaționale dorința de unire cu România și cerea autorităților maghiare să-i recunoască puterea deplină asupra teritoriilor românești. La mijlocul lunii noiembrie au avut loc tratative cu reprezentanții guvernului maghiar, care nu acceptau decât soluția autonomiei Transilvaniei în cadrul Ungariei, propunere refuzată de români. Pentru a decide viitorul Transilvaniei, Consiliul a lansat chemarea la o adunare populară ce urma să aibă loc la **Alba Iulia**, în ziua de **1 decembrie 1918**.

Marea Adunare Națională de la Alba Iulia

Adunarea de la Alba Iulia a confirmat **spiritul democratic** al mișcării naționale românești din Transilvania. Pe lângă cei 1228 de delegați veniți din întreaga provincie, au participat alți aproape 100 000 de oameni veniți să aclame unirea cu țara.

Lucrările Adunării au fost deschise de **Gheorghe Pop de Băsești**, unul dintre fruntașii mișcării memorandiste, iar **Vasile Goldiș** a citit Rezoluția Unirii. A fost ales **Marele Sfat Național Român**, organism legislativ subordonat Parlamentului României. Funcția executivă era încredințată **Consiliului Dirigent**, condus de **Iuliu Maniu**, și el subordonat guvernului de la București.

Actul de la 1 decembrie 1918 a fost recunoscut și de minoritățile din provincie (sași, șvabi, evrei, o parte a maghiarilor). Ungaria a refuzat să recunoască unirea. Relațiile dintre cele două state s-au agravat după ce Ungaria s-a proclamat republică sovietică (martie 1919). Preocuparea Antantei de a stăvili ofensiva comunismului în Europa precum și atacul declanșat de trupele maghiare împotriva armatei române au determinat o puternică ofensivă românească, care a luat sfârșit prin ocuparea Budapestei și răsturnarea guvernului bolșevic (august 1919).

„ În numele Poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară:
 Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele sale dintre Prut, Nistru,
 Dunăre și Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai
 bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam,
 pe baza principiului ca popoarele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și
 pentru totdeauna se unește cu mama sa, România “.

Declarația de Unire a Basarabiei cu România, 27 martie 1918

□ Precizați argumentele aduse de document în favoarea unirii!

„Astăzi, când după sfortări și jertfe uriașe din partea României și a puternicilor și nobililor
 ei aliați s-au întronat în lume principiile de drept și umanitate pentru toate neamurile, și
 când, în urma loviturilor zdrobitoare, monarhia austro-ungară s-a zguduit din temelii
 ei și s-a prăbușit și toate neamurile încătușate în curpînsul ei și-au câștigat dreptul la
 liberă hotărâre de sine, cel dintâi gând al Bucovinei dezrobite se îndreaptă către Regatul
 României de care întotdeauna am legat nădejdea dezrobirii noastre.

De aceea, noi, Congresul General al Bucovinei, întrupând suprema putere a Țării și fiind
 investiți singuri cu puterea legiuitoare, în numele suveranității naționale hotărâm: Unirea
 necondiționată și pe vecie a Bucovinei în vechile ei hotare ... cu Regatul României“.

Moțiunea Congresului General al Bucovinei, 15/28 noiembrie 1918.

□ Cum explică documentul contextul istoric în care s-a realizat unirea Bucovinei cu
 România?

„Unitatea națională fusese înfăptuită, sub raport cultural, prin lupta seculară a condeilor,
 prin puterea cuceritoare a literaturii române, prin farmecul irezistibil al cântecului, înainte
 de 1 decembrie 1918. Adunarea de la Alba Iulia avea doar să consemneze într-un proces
 verbal realitatea văzută clar de către toți cei ce osteniseră - de-alungul veacurilor - pentru
 luminarea și buna îndrumare culturală a neamului nostru”

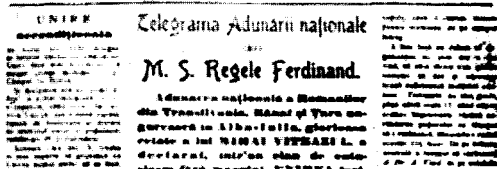
Ioan Lupăș, Scriitorii și Adunarea de la Alba Iulia

□ La ce face referire autorul? Cum puteți argumenta afirmațiile sale?

Ziarul „Unirea“ despre Adunarea de
 la Alba Iulia

Unirea

ZIAR NAȚIONAL COTIDIAN

Vocabular

bolșevici = fracțiune a Partidului Comunist din
 Rusia care a preluat puterea politică în urma
 Revoluției din octombrie/noiembrie 1917.
 federalizare = proces care presupune
 gruparea mai multor țări, ce își păstrează pro-
 pria organizare, într-un singur stat federal.

Principii afirmate la sfârșitul Primului Război Mondial:

- ✓ Principiul naționalităților
- ✓ Dreptul la autodeterminare
- ✓ Organizare democratică
- ✓ Pacea universală

Teme

- ◆ 1. Precizați factorii care au determinat realizarea unirii din 1918!
2. Numiți organismele reprezentative care s-au constituit în
 Basarabia și Bucovina!
3. Explicați rolul Consiliului Național Român Central din
 Transilvania!
4. Menționați organismele formate în urma Adunării de la Alba
 Iulia!
- ◆◆ 5. Explicați atitudinea minorităților naționale din
 Transilvania față de actul unirii cu România!
6. Precizați în ce consta spiritul democratic al mișcării
 naționale românești din Transilvania!

Ion Inculeț
 (1884-1940)

Președintele Sfatului
 Țării din Basarabia.

Iancu Flondor
 (1865-1924)

A prezidat Congresul
 general care a votat
 unirea Bucovinei cu
 România.

Studiu de caz

Convocarea Adunării naționale de la Alba Iulia pentru 1 decembrie 1918 s-a făcut în numele unor principii universale, care presupuneau condiții egale de dezvoltare pentru toate națiunile și dreptul de a dispune liber de soarta lor. Discursul lui **Iuliu Maniu** a arătat că misiunea popoarelor este aceea de a contribui „în mod propriu, conform însușirilor lor politice specifice, la dezvoltarea civilizației omenești”.

Documentul aprobat de Adunare cuprindea două categorii de probleme. Primele vizau **unitatea națională**, idealul întregii națiuni române. Spre deosebire însă de documentele unirii din Basarabia și Bucovina, Rezoluția cuprindea și **principiile** după care trebuia să funcționeze statul român unit. În numele principiului libertății umane, se cerea ca noul stat român să instituie „libertatea tuturor neamurilor și a tuturor cetățenilor”, pentru ca „fiecare națiune să se poată cultiva în limba ei, să se roage lui Dumnezeu în limba ei și să ceară dreptate în limba ei”.

Rezoluția fixa la temelie statului român „colaborarea organică a tuturor păturilor sociale și a tuturor cetățenilor în serviciul statului român”, element preluat din programul socialiștilor (**I. Flueraș, Iosif Jumanca**). Românii au învățat din experiența îndelungatei dominații străine și au pus în practică **ideile democratice**, pentru ca pe viitor nici o naționalitate să nu fie discriminată în statul român. Astfel, dezvoltarea statului era concepută în legătură cu asigurarea deplinei libertăți individuale și de grup. În anii ce au urmat, însă, aceste principii au fost doar parțial aplicate.

Aspectele economice și sociale erau la rândul-le prezente în Rezoluție. Integrarea țăranimii în condițiile noului stat național presupunea o **reformă agrară radicală**, considerată esențială pentru „promovarea nivelării sociale și potențarea producției”. O altă problemă, considerată de mare importanță de către fruntașii ardeleni, era dezvoltarea economiei capitaliste, a industriei și comerțului.

Rezoluția de la Alba Iulia era deci nu numai o simplă declarație dar și un adevărat program de modernizare și dezvoltare a țării, în care obiectivele naționale se împleteau cu cele sociale, economice și cu necesitatea asigurării cadrului democratic pentru tânărul stat al tuturor românilor.

Vasile Goldiș
(1862-1934)

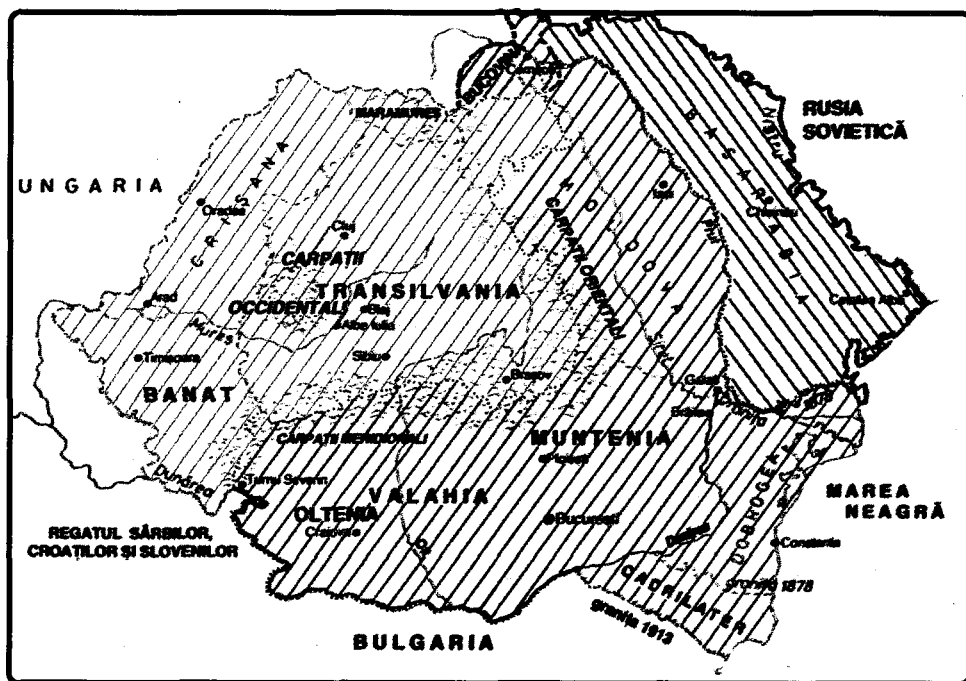
Unul dintre conducătorii Partidului Național Român din Transilvania. A prezentat în fața Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia Rezoluția Unirii.

„Adunarea națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România (...)”

1. Deplina libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizii din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.
2. Egala îndreptățire și deplina libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat.
3. Înfăptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate terenele vieții politice, votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani.
4. Desăvârșita libertate a presei, apreciere și întrunire, libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.
5. Reforma agrară radicală.
6. Muncitorimii industriale i se asigură aceleași drepturi și avantajii care sunt legiferate în cele mai avansate țări industriale din Apus.

Rezoluția privind unirea Transilvaniei cu România

- Precizați principiile existente în text, referitoare la înfăptuirea unui regim democratic!
- Încercați o comparație între statutul pe care îl avuseseră românii în Transilvania înainte de 1918 și statutul pe care Rezoluția îl rezerva naționalităților conlocuitoare în statul român unit!

Harta României Mari

- Cu ajutorul hărții, identificați etapele formării României Mari!

Încoronarea regelui Ferdinand și a reginei Maria, la Alba Iulia, 15 octombrie 1922

„Civilizația care ne-a eliberat pretinde de la noi respectul pentru dânsa și ne obligă să prăbușim în noul nostru stat orice privilegiu și să statornicim ca fundament al acestui stat munca și răsplata ei integrală (...) Să jurăm credință de aici înaintea numai națiunii române, dar tot atunci să jurăm credință tare civilizației umane. Câtă vreme vom păstra aceste credințe, neamul nostru va trăi, se va întări și fericiți vor fi urmașii noștri până la sfârșitul veacurilor.“

Vasile Goldiș, Cuvântare la Adunarea de la Alba Iulia

- Explicați ce înțelege Goldiș prin „civilizația care ne-a eliberat”!
- Identificați principiile pe care autorul le pune la baza existenței noului stat român!

„Punând pe capul meu, într-această străveche cetate a Daciei romane, coroana de la Plevna, pe care noi și glorioase lupte au făcut-o pe veci coroana României Mari, mă închin cu evlavie memoriei celor care, în toate vremurile și de pretutindeni, prin credința lor, prin munca și prin jertfa lor, au asigurat unitatea națională și salut cu dragoste pe cei care au proclamat-o într-un glas și o simțire de la Tisa până la Nistru și până la Mare.

Într-aceste clipe, gândul meu se îndreaptă cu recunoștință către viteaza și iubita noastră armată.

Pentru răsplata trudelor trecutului, rog Cerul ca poporul nostru să culeagă în pace roadele lor binecuvântate și să propășească în liniște, frăție și muncă harnică...“

Proclamația Regelui Ferdinand cu prilejul încoronării sale la Alba Iulia

- Explicați sensul expresiei „coroana de la Plevna”!
- Indicați motivele alegerii orașului Alba Iulia ca loc al ceremoniei de încoronare!

Vocabular

rezoluție = hotărâre luată în urma unor dezbateri colective.

Teme

- ◆ 1. Precizați obiectivele economice și sociale pe care le cuprindea Rezoluția!
2. Explicați caracterul Rezoluției de la Alba Iulia!
- ◆ 3. Eseu: „Organizarea statului român conform prevederilor Rezoluției.”